

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska

SSN Krzysztof Staryk (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku J. D.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 15 marca 2016 r.,
zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 7 sierpnia 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 7 sierpnia 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] odrzucił skargę kasacyjną odwołującego się od wyroku tego Sądu z dnia 5 listopada 2014 r., sygn. akt III Aa [...], – w sprawie z odwołania J. D. przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w W. o wysokość emerytury policyjnej.

Sąd Apelacyjny w uzasadnieniu swojego postanowienia wskazał, że wyrokiem z dnia 5 listopada 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] uchylił wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 11 marca 2013 r., sygn. akt XIII U [...], w punkcie 1 i umorzył postępowanie w tym zakresie oraz oddalił apelację odwołującego się. Od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego

pełnomocnik odwołującego wniósł skargę kasacyjną. Zarządzeniem z dnia 29 czerwca 2015 r. pełnomocnik J. D. został wezwany do wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia. W wykonaniu powyższego zobowiązania pełnomocnik odwołującego się wskazał wartość przedmiotu zaskarżenia w kwocie 8.193 zł, obliczoną zgodnie z art. 22 k.p.c.

Zgodnie z art. 398² § 1 k.p.c. skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż pięćdziesiąt tysięcy złotych, a w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych - niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego.

Według Sądu Apelacyjnego przedmiotowa sprawa nie zalicza się do kategorii spraw o przyznanie lub o wstrzymanie emerytury lub renty; dotyczy natomiast wysokości pobieranej przez wnioskodawcę emerytury policyjnej, w konsekwencji dopuszczalność skargi kasacyjnej zależna jest od wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398² § 1 k.p.c.). Kwota 8.193 zł, wskazana przez pełnomocnika odwołującego się jako wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych dlatego skarga kasacyjna, jako niedopuszczalna na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. podlega odrzuceniu.

W zażaleniu na powyższe postanowienie Sądu Apelacyjnego pełnomocnik odwołującego się zarzucił naruszenie art. 398² § 1 k.p.c. przez „przyjęcie, że przedmiotowa skarga jest niedopuszczalna w sprawie przeliczenia od dnia 1 stycznia 2010 r. emerytury policyjnej z uwzględnieniem - w odniesieniu do okresów służby w organach bezpieczeństwa państwowego, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnieniu informacji i dokumentów organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm., zwanej dalej ustawą lustracyjną) - przeliczników określonych w art. 15b ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby

Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm., zwanej dalej ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 23 stycznia 2009 r. (Dz.U. Nr 24, poz. 145), ze względu na wartość przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy zgodnie z przepisem art. 398² § 1 k.p.c. w tym przedmiocie skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu sporu, jako że dotyczy sprawy o przyznanie części emerytury”.

Żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji oraz o zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującego się zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego w wysokości określonej według norm prawem przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie jest nieuzasadnione.

W przedmiotowej sprawie istota sporu sprowadzała się do ustalenia wysokości świadczenia emerytalnego odwołującego się, które uległo obniżeniu na skutek wydania zaskarżonej decyzji. Stosownie do treści przepisu art. 398² § 1 k.p.c. w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia jedynie w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, natomiast w pozostałych sprawach z tego zakresu skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych.

Jednakże w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. Przepis art. 476 § 2 i 3 k.p.c. wyjaśnia ustawowe pojęcia spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, stanowiąc w § 2 pkt 2, że należą do nich między innymi sprawy, w których wniesiono odwołanie od decyzji

organów rentowych, dotyczących emerytur i rent. Zakres rozpoznania i orzeczenia (przedmiot sporu) w tych sprawach wyznaczony jest zatem w pierwszej kolejności przedmiotem decyzji organu rentowego zaskarżonej do sądu ubezpieczeń społecznych, a w drugim rzędzie przedmiotem postępowania sądowego, określonego zakresem odwołania od decyzji organu rentowego do sądu. Oznacza to, że żądanie niebędące przedmiotem rozpoznania sądu nie może stanowić przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną decydującego o jej dopuszczalności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 sierpnia 2015 r., w sprawie II UZ 12/15, LEX nr 1789937 i przywołane tam orzecznictwo).

Przedmiotem sporu na etapie postępowania sądowego wynikającego z odwołania wnioskodawcy od decyzji organu rentowego nie było przyznanie emerytury, gdyż kwestia ta została rozstrzygnięta dla skarżącego na etapie postępowania przed organem rentowym, ani świadczenie w całej dochodzonej wysokości, ale różnica pomiędzy tą kwotą a należnością ustaloną przez organ rentowy w zaskarżonej decyzji. W takim przypadku do obliczenia wartości przedmiotu zaskarżenia stosuje się - z mocy art. 368 § 2 zdanie trzecie w związku z art. 398²¹ k.p.c. - odpowiednio art. 22 k.p.c. i stanowi ona różnicę między wysokością świadczenia wypłacanego (ustalonego) przez organ rentowy, a wysokością świadczenia żądanego przez ubezpieczonego - w skali jednego roku. Stanowisko to jest dominujące i utrwalone w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

Przepisy wyżej wskazane nie przewidują wyjątków dotyczących funkcjonariuszy Policji lub innych podobnych postępowań.

Z kolei w postanowieniu z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, (OSNAPIUS 1999 nr 8, poz. 291) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że Sąd drugiej instancji nie tylko jest uprawniony, ale i zobowiązany do sprawdzenia – w razie wątpliwości – wskazanej w skardze wartości przedmiotu zaskarżenia. W związku z powyższym – w związku z ustaleniem zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...], że wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.) – prawidłowe jest stanowisko prezentowane w tym postanowieniu o odrzuceniu przedmiotowej skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. jako niedopuszczalnej.

Z powyższych względów zażalenie podlega oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.

aw